Dopisi.

Eveleth, Minn.

V soboto dobil sem v roke angleško knjigo, ki razprava o novi delavski odškodninski postavi. Angleščine sicer nisem povsem zmožen, vendar sem uvidel toliko, da je ta postava jako slaba za delavstvo. Vsled tega bi jaz priporočal delavcem, da se vsak popolnoma ž njo seznani, in da jo bojkotirajo vsi skup. Mi vsi smo v jako nevarnem delu, in če tudi nismo podvrženi novi postavi dokler se nam nič ne pripeti, je vsekakor potrebno, da se s postavo seznanimo prej predno pademo v nesrečo. Že dvakrat sem čital v našem domačem dvotedniku, da se bo izdala knjižica v slovenskem jeziku. Kedaj pa bo tisti čas? Prestava postav je natančno delo in vzame čas; vendar bo knjižica gotova v dveh ali treh dneh. (Op. Ured.) Knjižica te vrste je potrebna za vsacega, in upam, da prej kmalu na svitlo, da ne bo treba advokatov, ko se kedo pobije ali ubije. Dobro bi tudi bilo, če bi v sepri društvih o tem razmotrivali, da se vsakdo pouči, kako krivično postavo je sklenila kapitalistična zakonodaja za delavce. Vsa društva naj bi sklicala skupni shod, kjer bi se o tem posvetovalo. Moje mnenje je, da je najboljše, da se ta postava vsem pojasni, in potem naj se nikdo ne podvrže drugem delu postave, četudi je prvi del, v enem oziru tudi slab. Vsekakor naj bi pa tudi list stvar raztolmačil. (Mi bomo raztolmačili vse važnejše razprave, ki se bodo vršile v sodišču. Postava in nje pojasnilo bo pa v knjižici. Če kedo ne bo kaj razumel, naj nas vpraša; mi bomo pojasnili vse pod "Vprašanja in Odgovori." Op. ured.).

Tukaj na Eveleth se bodo vršile ta mesec volitve v občinski odbor. Političnega kluba nimamo; vendar imamo pa slovenskega kandidata Jožeta Brince, ki je bil že prej olderman, in se je pokazal naklonjenga Slovanom. Nasprotuje mu Hrvat. Dolžnost vseh zavednih volilcev pa je, da oddajo rojaku Jožetu Brincetu svoj glas.

Sramota bi bila, če bi na Eveleth, kjer je večina slovenskega prebivalstva, ne imeli enega Slovenca v mestnem odboru.

Slovenci na Eveleth smo nekako mrtvi; nobenega pravega narodnega in političnega življenja ni v nas. Tolikošna naselbina, pa smo brez Narodnega Doma! To pač ni znak napredka. Ali ni nikogar med nami, ki bi se zavzel, da ne bomo zapostali za drugim manjšimi naselbinami na Range? Na delo rojaki!

F. Zajec.

Aurora, Minn.

Tukaj je umrl obče spoštovani in priljubljeni rojak Frank Hren. Pokojni je bil usanovitelj in član ter večletni predsednik društva Marija sv. Rožnega venca št. 131 K. S. K. J.

Pokojni je zbolel dne 24. oktobra, in tri dni nazaj, dne 27. oktobra je umrl. Pokopali smo ga na pokopališču na Aurori ob mnogoštevilni udeležbi njegovih prijateljev in znancev. Pogreba se je udeležilo tudi društvo Aurora št. 43, S. N. P. J., žensko društvo Zvezda št. 111 S. N. P. J. in društvo Marija sv. Rožnega venca št. 131 K. S. K. J.

Za njim žaluje soproga Frančiška in otroci Mary, Karol, Frančiška, Ana, Jožip, Feliks, Benedikt in Alojzi.

Blag ti spomin, pokojni rojak. Ostalim pa najodkritosrčnejše sočutje.

Zvesti čitatelj.

Rock Springs, Wyo.

Cenjeno uredništvo, Narodnega Vestnika.

Povem vam, da mi vaša pisava zelo ugaja, zato ker je list pričel izhajati pod "Unijsko Zastavo," in ker ne pišete proti delavcem, in njihovim interesom. Vsak slovenski delavec bi moral take lise kot "Narodni Vestnik" podpirati. Jaz sem naročen na Gl. Sv. Proštovna, in angleški Appeal to Reason, in pred par mesci sem se naročil tudi na "Narodni Vestnik," dobivam tudi druge angleške časopise, žlam pa sploh vse kar mi v roke pride, da vam potem sodim. Tako bi morali delati mnogi, zlasti bravci in brzvke da bi spoznali resnico.

Tukaj v Rock Springu so delavske razmere sredne. Dela se še dosti dobro, tako rekoč skoraj vsi ki dan; zasluži se pa ravno za sproti. Od penastega ječmenova se pa ne smemo razgovarjati, ker ne dopusti to finančni tajnik.

Delo pri Slovenskem Domu prav dobro napreduje, le kratek čas nas še loči in Dom bode gotov. Zveza tukajšnjih slovenskih društev je že sklenila prirediti veselico na novega leta dan. Kot se čuje se bo igralo vse na note in tako da se bo tudi plesalo. In tudi klobuk in smodko bode treba odložiti, ali pa mrzlo kaditi, da se ne bode plesalkam pod nos kadilo. In pa veste, pravijo da bode delo garantirano, da ne bo potreba nikomur žebljev pritrjevati s peto. Na nekem plesu nam je G. Mrak prepovedal, da ne smemo žebljev s petami zabijati, ker to ne spada k plesu. Hm, mož je imel prav. O dramatiki škoda besed; isto velja o petju. Sloge je pa na koše, pa se tako velike, kot so za gnoj nositi v hribah. Marsikateremu ni druziga mar kot jasli. Drugi imajo zopet veselje, če se kakšnega prav po katoliško nabunka. Seveda ga ne eden sam, ampak 5 do 6, pa je izdelavba rešena. Z združenimi močmi se res še vedno da kaj napraviti. Punctum.

Naročnik.

Gilbert, Minn.

Pretečenih par mesecev se je mnogo pisalo in razpravljalo o slovenskih zavarovalnih organizacijah ali Jednotah in Zvezah. Mnogo se je zadnji čas predrugačilo pri njih. Pravila so se zboljšala; mnogo stare šare je bilo zavrženo, in mislim, da so vse Jednote in Zveze, ki so imele letos konvencijo, na boljši podlagi sedaj, kakor so bile kedaj poprej. Nekatere Jednote in Zveze so se tudi izrazile združenju v prid, kar je vsekakor moder korak naprej.

Kaj pa na drugih poljih? Kam gre denar oziroma dobiček od vlog teh organizacij? Ali ga dobiva Slovenstvo? Nekaj ga sicer dobiva, toda ne toliko, kolikor bi ga lahko. In zakaj? Zato ker vse ta ogromni denar gra v roke drugim narodom, ker je naložen v drugonarodnih bankah, in drugi narodi ž njim razpolagajo. Večina dobička po Jednotah in Zvezah nabranega denarja se steka v žepe in v korist drugih narodov. Oni si kupujejo in urejajo kmetije, oni si zidajo hiše, oni imajo razna trgovska podjetja. Slovenec ima pa velike težkoče v kmetijstvu, v stavljenju domov, v trgovstvu, in ako si hoče izposoditi pri istih bankah, kjer je jednotin ali zvezin denar, ima velikanske težkoče in plačevati mora ogromne obresti, ki gredo zopet v tuji žep. Vzrok vsem tem neprilikam, ki se tudi zavor našega gospodarskega razvoja je, ker nimamo lastne banke, kjer bi naj bil osredotočen slovenski denar, s katerim bi se naj pod zadostnim poroštvom v prvi vrsti pomagalo slovenskemu gospodarskemu gibanju, tako industrijelnemu kot farmerskemu.

Ko sem bil na konvenciji sem vprašal, če bi hotela zveza posoditi meni (in s tem sem mislil tudi druge rojake v enakem položaju) šest sto dolarjev, kar bi mi toliko pomagalo, da bi zamogel z mojimi skromnimi prihranki kupiti nekaj zemljišča in se posvetiti farmerstvu. Zveza bi dobila mortgage na vse moje premoženje in jaz bi plačeval šest odstotkov obresti na leto dokler bi dolg ne poravnal. To je bil le moj predlog s katerim sem hotel pokazati, kako nesmiselno, kako slabo se gospodari z denarjem jednot in zvez v narodnem oziru. Vedel sem, da zveza ni merodajna za takovo trgovino, dokler se nje program spremenjen, in zato sem tudi sam glasoval zoper svoj predlog. Zapisal sem to le toliko, da pokažem, da so odprti vse boljši viri za naložanje naših prispevkov v jednote in zveze kot tujenarodne banke ali trgovski papirji, katere stvar je vsekakor mnogo bolj špekulativna kot bi bil domači bančni zavod, ki bi posojeval le proti zaboteni garanciji najvoč na zemljišče, oziroma na hiše, ki imajo vedno gotove veljavo. Dokler ne bo ustanovljena jednota ali zveza, katero združenje bi tudi ustanovili le slovenske banke, bode treba iskati v drugo roko, da si [illegible] kateroga slovenski [illegible] imeli ne bomo [illegible] dobička, [illegible] ali neposredno posodili. Mi delavci smo v tem oziru vse preveč mehki in podložni par vnanjim. Mi imamo inicijativo v svoji in v pamvilih vendar izrabiti se je ne upamo in je ne znamo.

Mogoče bo kedo vprašal, kodo bo dal denra za ustanovitev banke? Odgovor je lahek. Delavec da denar za ustanovitev drugih bank in vzdržuje tudi zakotne bankirje, zakaj bi toraj ne mogelo petdeset tisoč slovenskih delavcev, da bi se vstanovila ena banka. Če vzdržujemo v vsaki majhni naselbini cerkev in duhovna, ki živi v lepem farovžu, če vzdržujemo ducat šenikov, če vzdržujemo ducat jednot in zvez, ni vraga, da bi ne mogli vstanoviti ene denarne centrale. Vrhu tega so v vsaki slovenski naselbini slovenski trgovci te ali one stroke, in ti vsi imajo več ali manj denarja s katerim gospodarijo angleške, irske, švedske, nemške, češke, in bogsigavedi kakšne banke le slovenske ne. Vsemu vzrok je, ker spimo v narodnem oziru, in sicer spijo trgovci mnogo bolj kot delavci. Če bi bili slovenski delavci tako mrtvi za narodno stvar, če bi bili tako nezavedni, če bi bil delavcem tako mar edino dolar kot je nekaterim trgovcem, bili bi mi Slovenci na mnogo nižjej stopinji lestve, po kateri se hodi navzgor in navzdol, kot smo danes. Nasprotno pa, če bi bila večina naših slovenskih trgovcev tako vneta za napredek kot so delavci, imeli bi ne le svoje banke, ampak tudi svoje Slovenske dome, kjer bi se izobraževali. Vsak izgovor glede bank in Slovenskih domov je prazen. V naselbinah kot so tu po Minnesoti, kjer je polovica ali še več slovenskega prebivalstva, pa se šopiri angleški ali nemški bankir, se vidi, da smo Slovenci v gospodarskem oziru nazadnjaški. Finci imajo v vsaki naselbini lepo dvorano mi pa nimamo nobene. Vsekakor to ni znak hrepenenja po kulturi in prosveti. Priznati moramo, da so nekateri naši trgovci narodno požrtvovalni; vendar mnogo jih je kojim je narodnost deveta briga. Trgovci so narodna moč, potom katere bi se lahko marsikaj doseglo. Naš delavec naj kupuje potrebščine pri našem trgovcu, dokler je poteno postrežen; naš trgovec naj pa tudi nekaj deluje za izobražbo in gospodarski napredek svojih delavskih tovarišev, in če delamo vsi skup moramo nekaj več doseči kot se je doseglo dosihmal.

Slovenski trgovci, malo bolj oživite se. Primite tudi vi včasih za pero ali svinčnik in podučite svoje delavske rojake o tem ali onim. Dosihmal še nisem čital nobenega poduka o trgovini, o narodnosti ali o gospodarstvu iz peresa slovenskega trgovca. Dopisov, izvrstnih včasi, je po vseh slovenskih listih; a vsi ti dopisi so proizvod trpina. Vendar je tudi dolžnost naših trgovcev, da storijo nekaj za probujo naroda, kateri jih je postavil na noge, in katerega sinovi so.

Tukaj na Vermilion in M saba Range je mnogo trgovine razvih strok v rokah Slovencev, in zategadelj bi ti slovenski trgovci lahko pripomogli marsikateremu svojih rojakov do boljšega kruha. Oni kupujejo v Duluthskih veletrgovinah, katere imajo svoje agente, ki obiskujejo slovenske trgovce. V te trgovine bi se vrnil lahko marsikak rojak, če bi se le trdki priporočal. Nekatere vrste trgovin, kot pivovarne, imele bi tudi gotovo slovenskega agenta, če bi le naši gostilničarji kaj delali na to. Mnogo rojakov je sposobnih za boljše delo kot v rudniku; treba jim je le biti dana prilika. Če bi slovenski trgovci delovali na to, imela bi vsaka večja korporacija v Duluth, ki teži potom slovenskih trgovcev s slovenskim narodom po železnem okrožju, gotovo po enega slovenskega potnika, knjigovodjo ali delavca v skladišči. Tudi to je napredek, če pridobijo slovenski delavci v velje slovenske trgovine. S tem nam ne Anglež bolj spoznal, in to dobi da nimo vsi tisoč let za hrbet. Naj pravite vi, slovenski očetje in matere k temu! Marsikateri [illegible] imajo sinka, ki je [illegible] [illegible] drugega kot za pik in [illegible]

Toda je treba, polje je [illegible] [illegible] trdne volje nam [illegible] [illegible] bi tuka ta pa bi šlo [illegible]

[illegible]

Železniška nesreča. Iz Petrograda da poročajo: Na severni železnici je podil dvoterni vlak v vodo. Strojevodja, kurjač in štirje drugi železniški nastavljenci so bili usmrčeni, več je bilo pa ranjenih.

Tri trgovce s človeškim mesom aretirali. V osobnem vlaku, ki vozi iz Gotha v Halle, so v nedeljo 13. t. m. aretirali tri trgovce s človeškim mesom, v katerih spremstvu je bilo več 16 letnih deklic. Neki panslir je razumel trgovce, ki so med seboj govorili rusko, ter natihoma obvestil orožnike. Deklete so bila namenjena v Brazilijo. Poslali jih bodo nazaj v njihovo domovino.

Bivši narodni sultan se je oženil štirikrat. Bivši narodni sultan, ki, kakor je znano, dobiva zelo visoko apanažo iz francoske državne blagajne, se je pred par dnevi oženil štirikrat. Svatba se je vršila v Medini. Odkar je Mulay Hafid zasedel prestol, se je vsako leto oženil sedem - do osemkrat. Zdaj potuje v Meko.

Mesec dni v podcestnih kanalih. Iz Milana se poroča, da so v ondotnih kanalih zbiralnikih delavci te dni slučajno naleteli na kakih 18 let starega fanta, ki je bil čez in čez pokrit z nečnago in tako shujšan, da ga je bila sama kost in koža. Spravili so ga v bolnišnico in ko so ga osnažili in okrepčali z vinom in jedjo, je nesrečnež prišel toliko k sebi, da je mogel govoriti. Povedal je da se piše Francesco Isiando in da je slikar. 6. septembra je bil prišel v Milan in ker ni imel preobilih sredstev, je mislil čez noč prebiti v mestnih nasadih; vlegel se je ondi na neko klop in zaspal. Spečega sta pa napadla dva možka, ga popolnoma oropala, nato ga pa siloma vlekla v neko ulico, kjer je bil odprt kanal in ga vrgla noter. Ko je čez nekaj časa začel iskati izhoda, je v na vse strani vodečih kanalih zašel. Od tega časa je bloudil po umazani vodi, splezal zdaj na desni, zdaj na levi zid, v vednem strahu, da se onesvesti in v umazani vodi utone. Hranil se je z odpadki, ki so plavali v kanalih in se komaj obranil podgan. Ko je čez dolgo časa dospel do nekega izhoda, ni imel več toliko moči da bi bil splezal po železni lestvi na vzgor. Milanski policiji se vsa stvar zdi zagonetna in je uvedla obširno preiskavo.

NA ŠOLSKEM PRAGU.

Pomdarjalo se je že mnogokrat, da ni potrebno vcepiti otroku pred šolskim obiskom raznih modrosti, ker s tem zgubi otrok veselje do učenja. Poduk v šoli, s svojo posebnostjo, ki tako zamima malega šolarčka, mu postane dolgočasen. Tudi se prevzame tak mali učenjak, on je ponosen na svojo znanost, hoče se ponašati ž njo, a s tem moti poduk in večkrat se zgodi, da ga potem kara učitelj zaradi nemirnosti, kar otroku lahko pristudi obisk šole.

To pa, kar bi otroci pred podukom v šoli vedeti in znati morali, jim navadno manjka. Vsak otrok mora natanko vedeti kako mu je ime in kje stanuje. Poznati mora svoj plašč, dežnik, ozirotna svojo ruto in jo znati ogrniti. Vprašanje "kaj", "kuga", je neumestno, otrok naj pazljivo posluša, in če že ne razume, naj vpraša s "prosim." Otrok naj razume imenovati razne barve, lažne čas, dve ve tedna. Vsak otrok naj ve, da ne sme jemati v roke tujih stvari, da ne sme metati na tla, na stopnice, v vežo in na cesto papir, ostanke sadja in drugo. Tudi ne bo škodilo malemu šolarčku, če ve, kje je leva, kje desna roka. Vsi otroci morajo znamenki pravilno in o pravem času vstati, sopni zehan, in če že vedo, kako se vtolkne pero v peresnik, potem je pa res že njeni modrosti za [illegible] pred šolskim obiskom.

[illegible]

Ali kašljate?

Takoj odpravite kašelj. Ne zamudite jajte ga. Poskusite ga iz Valega ustreja. Kašlja

Severov Balsam za pljuča

(Severa's Balsam for Lungs).

To zdravilo je znano tudi njihove kakavosti. Priporoča se za zdravljenje kašlja, prehlada, napetih sapnika, hripavosti in drugih enakih neprilik dihalnega ustroja.

Cena 25 in 50 centov.

Zdravi želodec

je [illegible] prebavanje [illegible] želodca.

Severov Zdravilni grenčec

(Severa's Stomach Bitters).

pomaga želodcu ustreju o tem, da pomaga želodcu. Poživi celi prebavni ustroj, podeli zdravo slast ter čisti, da želodec pravilno prebavlja jedila.

Cena $1.00

Vzdržujte čisti delavne---

je nasvet, katerega vam bo dal vsaki zdravnik. Kadar niso v redu, jih bo

Severovo Zdravilo za obisti in jetra

(Severa's Kidney and Liver Remedy).

pripravilo zopet k delavnosti. Olajša bolestno puščanje vode, odpravi bolečine v hrbtu in prežene splošno slabost. Cena 50 centov in 1.00

Dognate prizadete dele--

z kakim dobrim mazilom, kakor je

Severovo Gothardsko Olje

(Severa's Gothard Oil).

kadarkoli občutite bolečine v njih, bodi si vsled revmatizma, nevralgije ali drugih vzrokov.

Cena 25 in 50 centov.

Kupite Severove Zdravila v lekarnah. Ako jih ne morete dobiti, naročite jih od nas

W. F. SEVERA CO.

STROJARJEM!

Ako se kedo rojakov nahaja brez dela, ali če hoče premeniti prostor, nudi se mu lepa prilika stalnega dela tu v Germania, W. Va. Plača je dobra.

Kompanija potrebuje 2 delavca v "bimhaus," 4 ali 5 na "zecejn hanesleder." Le izučeni strojarji naj se oglasijo.

Pišite naj se v slovenskem, nemškem ali angleškem jeziku na

I. G. Hoffman Sons Co.

GERMANIA, W. VA.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Rojak Frank [illegible] je [illegible] na [illegible]. Nekaj [illegible] v [illegible] Ohio, in [illegible] [illegible] [illegible]